

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری: ۱۵ دقیقه

نام آزمون: جامعه شناسی دهم درس ۱۲ و ۱۱

تاریخ آزمون:

۱ به ترتیب نتیجهٔ «تردید در عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های سازندهٔ هویت فرهنگی جهان اجتماعی» و «تعامل جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر» چیست؟

- ۱) تزلزل فرهنگی - فراهم شدن زمینهٔ گسترش و پیشرفت جهان اجتماعی
 ۲) تعارض فرهنگی - سرایت دادوستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن
 ۳) بحران هویت - الحاق به جهان اجتماعی دیگر
 ۴) ناتوانی در سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ - تحولات هویتی

۲ کدام مورد از نتایج مواجهه جهان اسلامی با فرهنگ یونان و روم نمی‌باشد؟

- ۱) این رویارویی زمینه تحولات هویتی فرهنگ اسلامی را پدید آورد و تنها عناصر عقلی فرهنگ‌های یونان و روم اخذ شد.
 ۲) به دلیل قائل بودن اسلام به اهمیت عقل و عقلانیت، عناصر اساطیری و مشرکانه توسط جهان اسلام پذیرفته نشد.
 ۳) فرهنگ اسلام به تناسب جهان‌شناسی توحیدی در دانش‌های مختلف یونان و روم تصرفاتی انجام داد.
 ۴) در این تعامل، تنها عناصر عقلی فرهنگ‌های یونان و روم اخذ شد.

۳ کدام گزینه نادرست است؟

- ۱) مرگ طبیعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جهانی یا فطری باز می‌ماند.
 ۲) مرگ طبیعی هنگامی است که تغییرات اجتماعی از محدودهٔ تغییرات درون فرهنگ فراتر می‌رود.
 ۳) ممکن است برخی افراد خانواده دچار بحران هویت شوند، ولی نهاد خانواده دچار بحران هویت نباشد.
 ۴) فرهنگی که پس از شکل‌گیری با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی مواجه شود، گرفتار کهولت و مرگ طبیعی می‌شود.

۴ به ترتیب ویژگی‌های زیر به کدام جامعه و جهان اجتماعی تعلق دارند؟

- واقعیت‌ها و آرمان‌های خود را فراموش کرده است.
 - عاجز در پیوستن به فرهنگ غرب که مبهوت آن شده است.
 - انسان را با حقیقت خود و جهان هستی آشنا می‌کند.

- ۱) از خودبیگانگی تاریخی - غرب زده - توحیدی
 ۲) از خودبیگانگی حقیقی - غرب زده - متجدد
 ۳) از خودبیگانگی تاریخی - غرب زده - متجدد
 ۴) از خودبیگانگی حقیقی - متجدد - توحیدی

۵ صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر را کدام گزینه به درستی نشان می‌دهد؟

الف) روابط جهان‌های اجتماعی گاهی در محدوده‌ی هنجارها و نمادها یا در شیوه‌های زندگی است و گاهی در سطح عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های اجتماعی است.

ب) اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و در محدوده‌ی هنجارها و شیوه‌ی زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد، زمینه‌ی پیشرفت و گسترش خود را فراهم می‌آورد.

ج) جهان اسلام در سده‌های نخستین رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، با حفظ هویت فرهنگی خود به تعامل با آن‌ها پرداخت و تمامی عناصر جهان‌های دیگر را کسب کرد.

د) به دلیل اهمیتی که اسلام برای عقل و عقلانیت قائل است، در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، تنها عناصر عقلی این دو فرهنگ را اخذ کرد.

- ۱) ص - غ - غ - ص
 ۲) ص - ص - غ - غ
 ۳) غ - ص - ص - غ
 ۴) ص - ص - غ - ص

۶ «تزلزل فرهنگی» و «بحران هویت»، به ترتیب پیامد کدام موارد است؟

- ۱ تداوم شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی - بازماندن جهان اجتماعی از پاسخگویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها
- ۲ از دست رفتن ثبات و استقرار عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌هایی که هویت فرهنگی جهان اجتماعی را می‌سازند. - ناتوانی جهان اجتماعی در حفظ و دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود
- ۳ فراتر رفتن تغییرات اجتماعی از محدوده تغییرات درون جهان اجتماعی - باز شدن راه دگرگونی هویت فرهنگی جهان اجتماعی
- ۴ مواجه شدن یک جهان اجتماعی با کاستی‌ها و بن‌بست‌های درونی - ناتوانی جهان اجتماعی در سامان‌دهی کنش‌های اجتماعی براساس فرهنگ خود

۷ کدام گزینه درباره شکل‌های متفاوت روابط جهان‌هایی اجتماعی با یکدیگر صحیح است و چه موقع داد و ستد فرهنگی به لایه‌های عمیق آن سرایت می‌کند؟

- ۱ اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل و داد و ستد داشته باشد و تغییرات لازم را در محدوده همان هنجارها و شیوه زندگی پدید آورد، زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌آورد - زمانی که بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند.
- ۲ جهان اسلام در رویارویی با جهان‌های اجتماعی دیگر، همه عناصر هویتی را در تعامل با فرهنگ‌های دیگر اخذ کرد و در موارد مورد نیاز به بازسازی آن عناصر پرداخت - زمانی که به ارزش‌ها و عقاید خود پشت کند.
- ۳ جهان اسلام به دلیل اهمیت قائل شدن به عقل و عقلانیت، تنها عناصر عقلی را در مواجهه با فرهنگ‌های دیگر پذیرفت و در همان محدوده نیز به داد و ستد و تعامل با آن‌ها پرداخت - زمانی که به طور فعال و خلاق و براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر رویارو شود.
- ۴ جهان اسلام در مواجهه با فرهنگ یونان و روم، در کنار عناصر عقلی، در دانش‌های دیگر نیز دخل و تصرف کرد و عناصر اساطیری و مشرکانه آن‌ها را نیز پذیرفت - زمانی که در مسیر تحولات هویتی، ارزش‌ها و عقاید جهان اجتماعی دیگر را بپذیرد و به آن ملحق شود.

۸ در ارتباط با مفهوم «خودباختگی فرهنگی» کدام گزینه نادرست است؟

- ۱ جهان اجتماعی حالت فعال و خلاق خود را از دست می‌دهد، به جهت اینکه اعضای جهان اجتماعی، مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شده‌اند.
- ۲ جهان اجتماعی زمانی دچار از خودباختگی فرهنگی می‌شود که عناصر فرهنگی دیگر را بدون تحقیق و گزینش و به صورت تقلیدی فرا می‌گیرد.
- ۳ خودباختگی فرهنگی اشاره به فرهنگ از اینجا رانده و از آنجا مانده دارد؛ به این دلیل که نمی‌تواند فرهنگ گذشته خود را تداوم ببخشد یا گسترش دهد و نه می‌تواند فرهنگ خود را رها کند و از آن بگذرد و به جهان اجتماعی دیگری که مبهوت و مقهور آن شده، ملحق شود.
- ۴ جهان اجتماعی خودباخته نمی‌تواند به داد و ستد و تعامل پردازد و یا اینکه براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود با جهان اجتماعی دیگر رویارو شود؛ به این دلیل که گاهی ارتباطش را با فرهنگ و فطرت خود از دست می‌دهد.

۹ کدام گزینه عبارت مقابل را به درستی کامل می‌کند؟ «مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که

- ۱ جهان اجتماعی نشاط زندگی را از دست بدهد.
- ۲ با پاسخ دادن به پرسش‌هایی که درباره معنای مرگ و زندگی هستند، به پوچ‌گرایی برسد.
- ۳ جهان اجتماعی با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند.
- ۴ جهان اجتماعی با انواع مختلف آسیب‌ها مانند یأس، ناامیدی و خودکشی افراد روبه‌رو شود.

۱۰ می‌تواند به بحران هویت منجر شود.

- ۱ تحول فرهنگی
- ۲ تکثر فرهنگی
- ۳ تزلزل فرهنگی
- ۴ تعارض فرهنگی

۱۱ افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرند.

- ۱ هویت فردی
- ۲ هویت ملی
- ۳ هویت دینی
- ۴ هویت اجتماعی

۱۲) چه موضوعی دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی فرامی‌خواند؟ و این بازاندیشی درباره چه موضوعی است؟ آنها را برای عبور از چه چیزی تشویق می‌کند؟

- ۱) کاستی و خلاء معنوی - هنجارهای اجتماعی مورد قبول - عبور از مرزهای هویت اجتماعی
- ۲) یأس فلسفی - بنیان‌های عقیدتی و ارزشی - عبور از مرزهای هویت اجتماعی
- ۳) کاستی و خلاء معنوی - بنیان‌های عقیدتی و ارزشی - عبور از مرزهای هویت فرهنگی
- ۴) یأس فلسفی - هنجارهای اجتماعی مورد قبول - عبور از مرزهای هویت فرهنگی

۱۳) این گزاره: «شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی» با کدام مفهوم در ارتباط است؟ و در چه شرایطی جهان اجتماعی زمینه گسترش و پیشرفت خود را فراهم می‌کند؟

- ۱) تزلزل فرهنگی - دادوستد عناصر جهان اجتماعی خارج از محدوده هنجارها و شیوه زندگی
- ۲) تعارض فرهنگی - دادوستد عناصر جهان اجتماعی خارج از محدوده هنجارها و شیوه زندگی
- ۳) تزلزل فرهنگی - تعامل جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر
- ۴) تعارض فرهنگی - تعامل جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر

۱۴) کدام گزینه علل تحولات فرهنگی و دسته‌بندی آن را به درستی بیان می‌کند؟

- ۱) از دست رفتن اعتبار اجتماعی در جامعه جاهلی مربوط به تحولات فرهنگی منفی است.
- ۲) کاستی و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی مربوط به علل بیرونی تحولات فرهنگی است.
- ۳) ابداعات و نوآوری‌های مثبت و منفی افراد جهان اجتماعی مربوط به علل بیرونی است.
- ۴) کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی، به علل درونی تحولات فرهنگی باز می‌گردد.

۱۵) اگر جهان اجتماعی در تعامل با جهان‌های دیگر، بر و خود پافشاری داد و ستد فرهنگی به آن شرایط می‌کند و در صورتی که به مرور زمان، به عقاید و آرمان‌های خود پشت کند، دچار می‌شود.

- ۱) عقاید - هنجارهای - بکند - لایه‌های سطحی - تحولات هویتی
- ۲) ارزش - هنجارهای - بکند - لایه‌های سطحی - تزلزل فرهنگی
- ۳) عقاید - ارزش‌های - نکند - لایه‌های عمیق - تزلزل فرهنگی
- ۴) عقاید - ارزش‌های - نکند - لایه‌های عمیق - تحولات هویتی

۱۶) به ترتیب درست یا نادرست بودن عبارات زیر را مشخص کنید.

- الف) اعضای جهان اجتماعی ابتدا با هویت انتسابی خود آشنا می‌شوند.
 ب) تعارض فرهنگی گاهی ناشی از علل درونی است، اما هیچ‌گاه به علل بیرونی بازمی‌گردد.
 پ) هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.
 ت) در فرآیند تحولات فرهنگی، جهان اجتماعی پس از تزلزل وارد مرحله تعارض می‌شود.

- ۱) ص - ص - غ - ص
- ۲) غ - غ - ص - غ
- ۳) ص - غ - ص - غ
- ۴) غ - غ - ص - ص

۱۷) کدام گزینه درباره هویت فرهنگی درست است؟ و کدام یک از عوامل تحولات هویتی بیرونی است؟

- ۱) اگر هویت فرهنگی جهان اجتماعی حق باشد اما به مرور زمان عقاید و ارزش‌هایش دیگر مقبول جامعه نباشد و جایگاه اجتماعی و اهمیت اجتماعی خویش را از دست بدهد، از آن جهت که حق است تداوم می‌یابد - تعامل یک فرهنگ با دیگر فرهنگ‌ها
- ۲) اگر هویت فرهنگی جهان اجتماعی حق باشد اما به مرور زمان عقاید و ارزش‌هایش دیگر مقبول جامعه نباشد و جایگاه اجتماعی اهمیت اجتماعی خویش را از دست بدهد از آن جهت که حق است تداوم می‌یابد - کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی
- ۳) هویت فرهنگی جهان اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های خانوادگی، شغلی و... متناسب با خود را پدید می‌آورد و در برابر انواع هویت‌های فرهنگی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند - تعامل یک فرهنگ با دیگر فرهنگ‌ها
- ۴) هویت فرهنگی جهان اجتماعی فرصت شکل‌گیری هویت‌های خانوادگی، شغلی و... متناسب با خود را پدید می‌آورد و در برابر انواع هویت‌های فرهنگی که با عقاید و ارزش‌های آن ناسازگار است، مقاومت می‌کند - کاستی‌ها و بن‌بست‌های موجود در هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۱۸ هر یک از عبارات زیر به ترتیب با کدام موارد مرتبط است؟

- مهمترین مانع تعامل جوامع غیر غربی با جهان غرب
 - علت فراگرفتن عناصر فرهنگی دیگر، بدون تحقیق به صورت تقلیدی توسط جهان‌های اجتماعی
 - نتیجه مرعوب شدن جوامع غیر غربی در برابر قدرت اقتصادی و سیاسی غربی
- ۱ غرب‌زدگی جوامع غیر غربی - خودباختگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی
 ۲ از خودبیگانگی جوامع غیر غربی - خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری
 ۳ غرب‌زدگی جوامع غیر غربی - از خودبیگانگی فرهنگی - خودباختگی فرهنگی
 ۴ از خودبیگانگی جوامع غیر غربی - از خودبیگانگی فرهنگی - غرب‌زدگی

۱۹ چند مورد از عبارت زیر نادرست است؟

- الف) جهان اجتماعی هنگامی به دادوستد و تعامل می‌پردازد که اعضای آن، به‌طور فعال و خلاق براساس نیازها، مشکلات و مسائل خود، با جهان اجتماعی دیگر رویارو شوند.
- ب) جهان اسلام طی جنگ‌های صلیبی، پس از رویارویی با فرهنگ غرب و پذیرش برخی لایه‌های آن بدون این‌که به فرهنگ غرب بپیوندد، تحولات هویتی پیدا کرد.
- ج) جهان اجتماعی خودباخته، به روشی تقلیدی عمل می‌کند و ارتباطش را با فرهنگ و تاریخ خود از دست می‌دهد.
- د) جهان اجتماعی مشرکانه اساطیری و جهان اجتماعی سکولار و دنیوی، آدمی را نه تنها از حقیقت جهان، بلکه از حقیقت خود نیز بیگانه می‌کند.

۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۲۰ هر یک از موارد زیر تعریف کدام آسیب اجتماعی است؟

- ناتوانی جهان اجتماعی در دفاع از عقاید و ارزش‌های اجتماعی خود
 - شیوه زندگی ناسازگار با عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی
- ۱ بحران هویت - تزلزل فرهنگی ۲ تزلزل فرهنگی - تزلزل فرهنگی
 ۳ بحران هویت - تعارض فرهنگی ۴ تزلزل فرهنگی - تعارض فرهنگی